

Indkomst 2022

Indholdsfortegnelse

---

1. Indledning	2
2. Hvad er indkomst?	3
3. Personlig indkomst	4
3.1 Personlige indkomstforhold 2022	4
3.2 Indkomst i kommuner	9
3.3 Indkomst i distrikter	10
3.4 Indkomst i byer og bygder	12
3.5 Indkomst fordelt på køn	15
3.6 Indkomst fordelt på uddannelsesniveau	16
4. Familieindkomst	17
5. Skatteorienteret indkomststatistik	19
6. Indkomstfordeling	21
6.1 Indkomstfordeling i Grønland 2002-2022	22
6.2 International sammenligning	25
6.3 Indkomstfordeling blandt familier med børn	26
7. Metode og begreber	27
7.1 Formål	27
7.2 Datagrundlag	27
7.3 Pensionsordninger placeret udenfor Grønland	29
7.4 Disponibel indkomst og særlige indkomster	30
7.5 Formidling af indkomststatistikken	31
7.6 Metode til belysning af indkomstfordeling	33
7.7 Begrænsninger	34
7.8 Begreber	34

---

1. Indledning

I denne publikation belyses befolkningens indkomstniveau, indkomstens sammensætning samt indkomstuligheden i det grønlandske samfund. I publikationen præsenteres indkomsten gennem perioden 2018-2022, idet tilsvarende data kan findes i Grønlands Statistikbank tilbage til 2002.

Indkomstfordelingen udarbejdes efter retningslinjerne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC). SILC er et koordineret statistisk samarbejde i EU-regi, der opfylder OECD-kravene på området, og sikrer en høj grad af sammenlignelighed med andre lande. Læs mere herom i publikationens afsnit 7.6 i kapitel 7.

Publikationen er opdelt i syv kapitler, der kan læses uafhængigt. De centrale indkomstbegreber introduceres i kapitel 2.

Personlig indkomst er temaet for kapitel 3. Der indledes med en præsentation af en række personlige indkomstforhold i det mest aktuelle indkomstår, 2022. Herefter udvides perioden til 2018-2022, idet der sættes fokus på udviklingen i personlig indkomst. Ved at inddrage såvel geografi som demografi giver analyserne et indblik i befolkningens indkomstforhold over en femårig periode.

I kapitel 4 præsenteres overordnede opgørelser af familiernes indkomst. I kapitel 5 vises en summarisk indkomstskattestatistik. Centrale mål for indkomstfordelingen, herunder internationale sammenligninger præsenteres i kapitel 6. Kapitlet afsluttes med en særopgørelse af indkomstfordelingen blandt familier med børn. Publikationen afrundes i kapitel 7 med en beskrivelse af datagrundlag, retningslinjer, metoder og begreber.

Detaljerede elektroniske oplysninger om indkomst i Grønland for perioden 2002-2022 findes i Grønlands Statistikbank på hjemmesiden bank.stat.gl. Ved hjælp af Statistikbanken er det muligt at skræddersy tabeller ved at kombinere forskellige variable såsom alder, køn, bosted, fødested og uddannelsesniveau.

Revisioner i denne publikation

Denne publikation indeholder ingen revisioner i forhold til den seneste publikation.

2. Hvad er indkomst?

Ved indkomst forstår vi de penge eller værdien af de goder, som er erhvervet i løbet af året, og som den enkelte person eller familie kan bruge af uden at forringe deres formue.

Indkomstoplysningerne stammer fra Skattestyrelsen, kommunerne samt fra uddannelsesstøtteforvaltningen under Selvstyret.

I Grønlands Statistiks indkomstregistre skelnes der overordnet mellem tre typer af indkomst:

- Indkomst i alt
- Skattepligtig indkomst
- Disponibel indkomst

Indkomst i alt omfatter samtlige indkomster – skattefri og skattepligtige – som en person erhverver sig i løbet af året. Følgende typer af indkomst indgår således i beregningen af indkomst i alt:

- Erhvervsindkomst
- Offentlige indkomstoverførsler
- Tjenestemandspension, ATP og andre private pensioner
- Formueindkomst

Erhvervsindkomst omfatter løn, overskud af selvstændig virksomhed, honorarer m.m. Overførselsindkomst omfatter bl.a. pensioner, arbejdsmarkedsydelse og andre indkomster fra offentlige myndigheder. Overførselsindkomst omfatter både skattepligtige og skattefri ydelser. Formueindkomst omfatter renter og andet afkast af kapital.

Skattepligtig indkomst er den nettoindkomst, der indgår i beregningen af indkomstskat til landskase og kommune. Den skattepligtige indkomst beregnes som summen af indkomst, der kommer til almindelig beskatning, reduceret med en række fradrag. De væsentligste fradrag er:

- Personfradrag, standardfradrag og B-indkomst fradrag.
- Ligningsmæssige fradrag fx fagligt kontingent, renteudgifter m.m.
- Indbetaling på privattegnede pensioner (placeret i Grønland)

Bemærk, at beskæftigelsesfradraget, der blev introduceret i 2020, ikke anvendes til reduktion af den skattepligtige indkomst. Beskæftigelsesfradraget udbetales og behandles i stedet på samme måde som udbetaling af overskydende skat. Dog ydes der ikke godtgørelse ved udbetaling af beskæftigelsesfradrag. Læs mere om beskæftigelsesfradrag i metodeafsnittet bagerst i publikationen.

Disponibel indkomst er den indkomst, som en person har til rådighed efter betaling af skat, renteudgifter samt pligtigt underholdsbidrag. Personer, der er pålagt at betale underholdsbidrag, kan ikke undgå at betale disse bidrag, og vil således aldrig selv kunne disponere over dette beløb. Derimod reduceres den disponible indkomst ikke med udgifter vedrørende a-kasse, fagforening, transport og andre ligningsmæssige fradrag, da personen i en vis udstrækning selv kan vælge at afholde disse udgifter. Eventuelt beskæftigelsesfradrag tillægges den disponible indkomst.

For en nærmere beskrivelse af alle anvendte indkomstbegreber henvises til afsnit 7.8 i kapitel 7.

3. Personlig indkomst

I dette kapitel præsenteres den personorienterede indkomststatistik. Kapitlet er opdelt i seks afsnit, hvori personlig indkomst belyses i forhold til forskellige indkomstforhold samt geografi og demografi.

Opgørelserne over personlig indkomst opgøres på baggrund af fuldt skattepligtige personer, der optræder i registret over personindkomst, og som er fyldt 15 år ved årets slutning. Derudover skal personen optræde i Grønlands Statistiks befolkningsregister både primo og ultimo det pågældende år.

3.1 Personlige indkomstforhold 2022

Der indledes med præsentationen af en række personlige indkomstforhold i det mest aktuelle indkomstår.

Registret over personindkomst indeholder indkomstforhold på 50.203 personer i 2022. Heraf opfylder 42.749 personer ovennævnte kriterier. Deres indkomstforhold er grundlag for opgørelserne af personlig indkomst i 2022.

Erhvervsindkomst

Erhvervsindkomst omfatter lønmodtageres løn, selvstændiges overskud af egen virksomhed samt honorarer for konsulentarbejde, udenlandsk indkomst m.m. Barselsdagpenge, diæter samt værdien af frynsegoder er inkluderet i indkomstforholdet *løn, frie goder m.m.* Erhvervsindkomsten er opgjort brutto, dvs. før betaling af skat.

Oversigt 3.1 Erhvervsindkomst. 2022

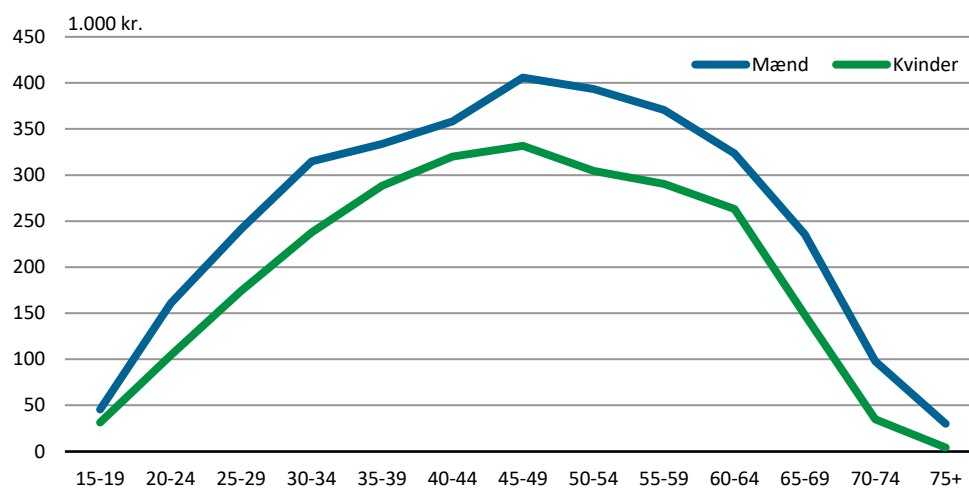
	Personer med indkomsttypen	Indkomstbeløb	Gennemsnit for alle personer	Gennemsnit for personer med indkomsttypen
	Antal	1.000 kr.	Kroner	
Erhvervsindkomst i alt	35.812	10.676.597	249.751	298.129
Løn, frie goder m.m.	34.179	9.819.469	229.701	287.295
Virksomhedsoverskud	3.487	755.681	17.677	216.714
Udenlandsk indkomst	751	17.331	405	23.077
Honorarer og anden B-indkomst	3.236	84.115	1.968	25.994

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Som det fremgår af oversigt 3.1 havde 35.812 personer en erhvervsindkomst i 2022. Det samlede indkomstbeløb udgjorde 10,7 mia. kr. Den gennemsnitlige erhvervsindkomst var således 249.751 kr. for alle 42.749 personer i 2022 samt 298.129 kr. for de 35.812 personer, der havde en erhvervsindkomst.

Erhvervsindkomstens størrelse er afhængig af såvel alder som køn. Således oppebærer mænd generelt en højere erhvervsindkomst end kvinder. For begge køn er indkomsten størst i den erhvervsaktive alder, jf. figur 3.1.

Figur 3.1
Erhvervsindkomst efter alder og køn. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Obligatoriske indbetalinger på arbejdsmarkedspensionsordninger og ATP indgår ikke som en del af lønnen i indkomststatistikken. Indbetalinger på obligatoriske arbejdsmarkedspensioner indgår først i indkomsten, når personen har den til rådighed, dvs. når pensionen udbetales. Frivillige indbetalinger på private pensionsordninger medregnes til gengæld i det år, de er tjent, og fratrækkes ikke erhvervsindkomsten. Resultat af selvstændig virksomhed indgår i det år, resultatet er opnået (tjent).

Overførselsindkomst

Overførselsindkomst i form af offentlige overførsler omfatter alderspension, førtidspension, forskellige former for arbejdsmarkedsydelse, offentlig hjælp,

uddannelsesstøtte, boligsikring og børnetilskud. Bemærk, at visse overførsler er skattefrie. Det gælder fx boligsikring og børnetilskud samt forskellige tillægsydelse til alderspension, førtidspension og uddannelse.

Oversigt 3.2 Offentlige overførsler. 2022

	Personer med indkomsttypen	Indkomstbeløb	Gennemsnit for alle personer	Gennemsnit for personer med indkomsttypen
	Antal	1.000 kr.	Kroner	
Offentlige overførsler i alt	19.431	1.070.939	25.052	55.115
Arbejdsmarkedsydelse, offentlig hjælp mv.	6.300	74.287	1.738	11.792
Arbejdsmarkedsydelse	3.259	28.535	668	8.756
Offentlig hjælp	3.531	45.752	1.070	12.957
Øvrige overførsler	11.315	271.306	6.346	23.978
Uddannelsesstøtte	4.700	143.476	3.356	30.527
Boligsikring	4.366	86.627	2.026	19.841
Børnetilskud	5.066	41.203	964	8.133
Offentlige pensioner	6.546	725.345	16.968	110.807
Offentlig alderspension	4.079	453.013	10.597	111.060
Offentlig førtidspension	2.794	272.332	6.370	97.470

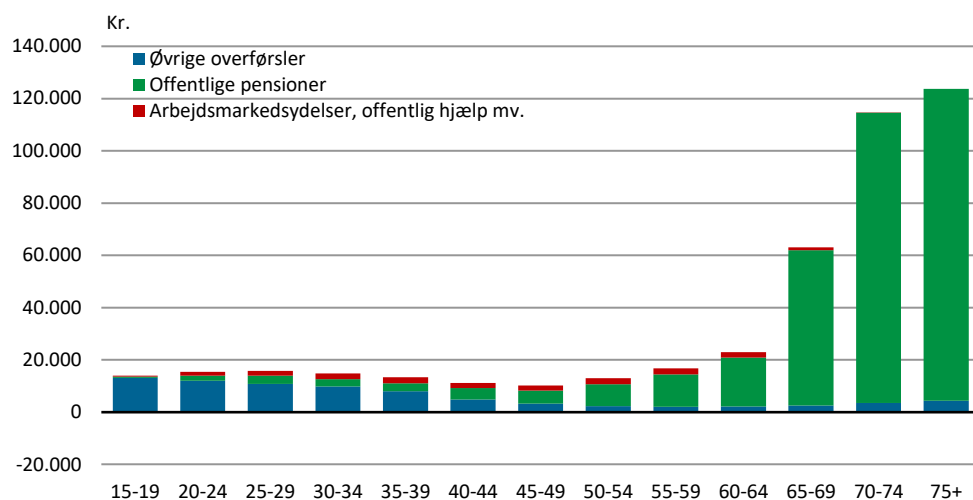
Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Som det fremgår af oversigt 3.2 modtog 19.431 personer en eller anden form for offentlig overførselsindkomst i 2022. De samlede offentlige overførsler udgjorde 1,1 mia. kr. Den gennemsnitlige overførselsindkomst var således 25.052 kr. for alle 42.749 personer i 2022 samt 55.115 kr. for de 19.431 personer, der modtog en offentlig overførsel.

Med en andel på 68 pct. udgjorde offentlige pensioner størstedelen af de offentlige overførsler i økonomisk forstand. Øvrige overførsler i form af uddannelsesstøtte, boligsikring og børnetilskud udgjorde 25 pct., mens arbejdsmarkedsydelse, offentlig hjælp mv. udgjorde de sidste 7 pct.

Overførselsindkomstens type samt omfanget af udbetalte overførsler afhænger af personens alder, jf. figur 3.2. Blandt de helt unge, de 15-19 årige består de offentlige overførsler således overvejende af øvrige overførsler, primært uddannelsesstøtte. Arbejdsmarkedsydelse og offentlig hjælp udbetales primært til personer i den erhvervsaktive alder, 20-64 år, idet øvrige overførsler i form af uddannelsesstøtte og siden boligsikring dog er dominerende helt frem til alderen 40-44 år. De offentlige pensionsudbetalinger stiger med alderen, og dominerer allerede fra 50-54 år.

Figur 3.2
Gennemsnitlige offentlige overførsler fordelt på alder. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Foruden alder er det ofte relevant at se på den enkelte familietype, når der kigges nærmere på indkomstoverførslernes størrelse. Her er der særligt to forhold, der er afgørende for størrelsen af de offentlige overførsler, som en person modtager. Det ene er, hvorvidt personen er enlig eller i et parforhold. Det andet er, om der er børn i familien, da børn oftest giver familien ret til børnetilskud m.m.

Formueindkomst

Formueindkomst er betegnelsen for afkastet af en persons eller en families formue. Formueindkomst omfatter renteindtægt, aktieudbytte samt realiserede fortjenester og tab på aktier og andre værdipapirer mv.

Formueindkomst, brutto består af renteindtægter og øvrig formueindkomst i form af aktieindkomst samt tab og gevinst på værdipapirer mv. Gennem de senere år er renteindtægterne reduceret betragteligt pga. det faldende renteniveau.

Oversigt 3.3 Formueindkomst, brutto. 2022

	Personer med	Indkomstbeløb	Gennemsnit for	Gennemsnit for
	indkomsttypen		alle personer	personer med
	Antal	1.000 kr.	Kroner	indkomsttypen
Formueindkomst, brutto ...	2.358	9.873	231	4.187
Renteindtægt	2.202	805	19	366
Øvrig formueindkomst (aktieindkomst mv.)	206	9.068	212	44.020

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

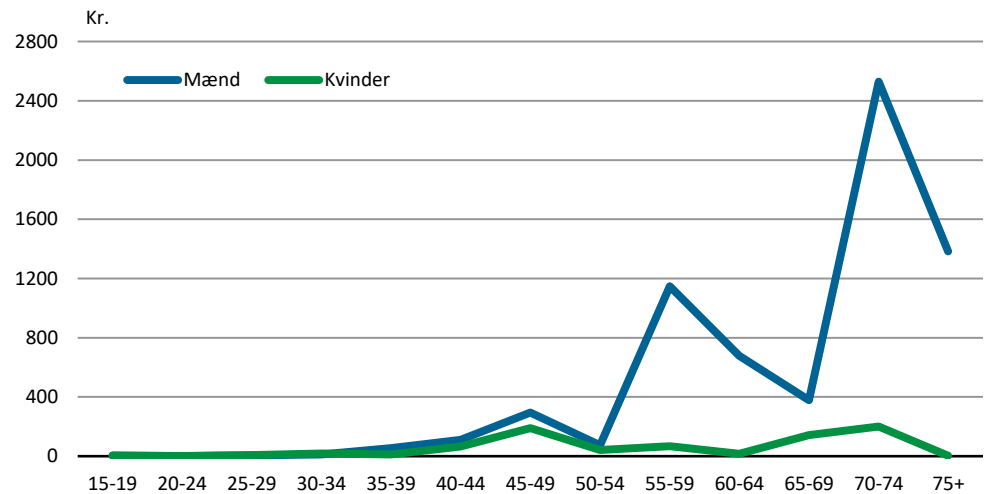
Som det fremgår af oversigt 3.3 havde 2.358 personer en formuerelateret indkomst i 2022. Den samlede formueindkomst udgjorde 9,9 mio. kr. Hovedparten heraf var øvrig formueindkomst i form af aktieindkomst, obligationsrenter mv. Den gennemsnitlige formueindkomst var således 231

kr. for alle 42.749 personer i 2022 samt 4.187 kr. for de 2.358 personer, der havde en formueindkomst.

Formuer opbygges typisk over et livsforløb, og topes som regel omkring pensionsalderen. Dette afspejles direkte i formueindkomsten. Yderligere ses en relativt stor sammenhæng mellem formueindkomstens størrelse og køn, jf. figur 3.3.

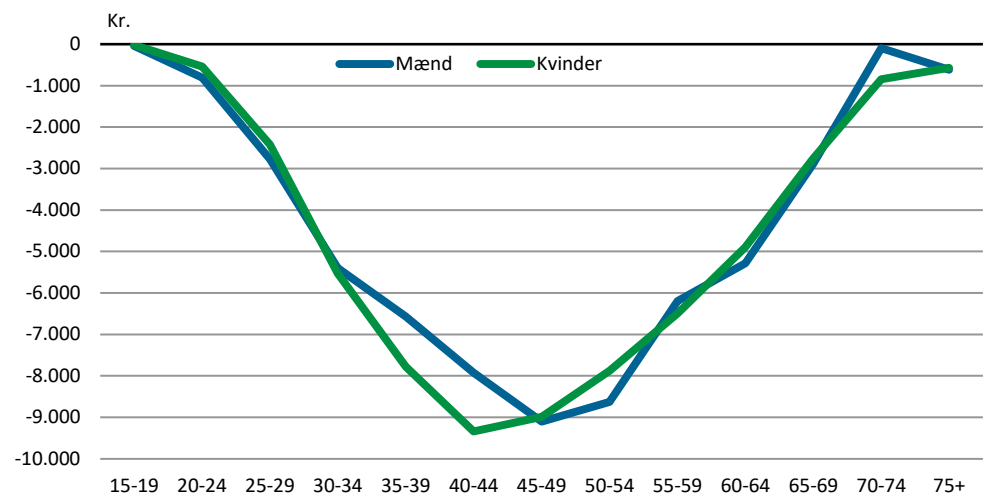
Figur 3.3
Formueindkomst, brutto fordelt på alder og køn. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Fra 40 års alderen opnår mænd generelt et større afkast på formuen end kvinder. Det kan der være flere forklaringer på. En forklaring kan være, at familierne overvejende registrerer formuen og afkastet herpå (samt kreditlån og renteudgifter på samme) hos manden. Denne forklaring bakkes til dels op af figur 3.4, der viser den samlede formueindkomst, netto. Når formueindkomsten korrigeres for renteudgifter er der således ikke længere den store forskel mellem mænd og kvinder. Bemærk, at den samlede formueindkomst er negativ uanset køn og aldersgruppe.

Figur 3.4
Formueindkomst, netto fordelt på alder og køn. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Det er ikke alle typer formueindkomst, der indgår i indkomststatistikken. De primære mangler er skattefri avancer fx ved køb og salg af boliger samt løbende afkast på pensionsformuer, jf. afsnit 7.4 i kapitel 7.

I Grønlands Statistikbank er det muligt at skræddersy tabeller over personlige indkomstforhold for årene 2008-2022.

3.2 Indkomst i kommuner

Kommuneqarfik Sermersooq er den af landets kommuner med højest personindkomst. Indkomstniveauet i Qeqqata Kommunia ligger omtrent på landsgennemsnittet, mens indkomsten i Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik og Avannaata Kommunia ligger 14-20 pct. under landsgennemsnittet, jf. oversigt 3.4.

Den tidligere Qaasuitsup Kommunia blev pr. 1. januar 2018 delt i to nye kommuner; Kommune Qeqertalik og Avannaata Kommunia. I indkomststatistikken benyttes de nuværende kommuner som udgangspunkt for hele perioden 2002-2022.

Oversigt 3.4 Gennemsnitlig personlig indkomst. 2022

	Indkomst i alt	Skattepligtig indkomst	Disponibel Indkomst
1.000 kr.			
Hele landet	280	269	180
Kommune Kujalleq	229	215	152
Kommuneqarfik Sermersooq	325	318	204
Qeqqata Kommunia	279	266	183
Kommune Qeqertalik	223	210	149
Avannaata Kommunia	240	228	157

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Den gennemsnitlige personlige indkomst i alt steg med ca. 10.000 kr. i 2022 svarende til en stigning på 3,9 pct. Indkomststigningen var højest i Qeqqata Kommunia, hvor borgerne oplevede et gennemsnitligt løft på 5,7 pct. Også i Qeqertalik og Avannaata Kommunia var der en pæn stigning på henholdsvis 4,0 og 4,9 pct.

Oversigt 3.5 Gennemsnitlig personlig indkomst i alt

	2018	2019	2020	2021	2022	Ændring 2021-2022
1.000 kr.						Pct.
Hele landet	253	259	263	269	280	3,9
Kommune Kujalleq	210	213	217	223	229	2,8
Kommuneqarfik Sermersooq	301	303	310	316	325	2,9
Qeqqata Kommunia	251	255	256	264	279	5,7
Kommune Qeqertalik	199	205	209	214	223	4,0
Avannaata Kommunia	215	224	226	228	240	4,9

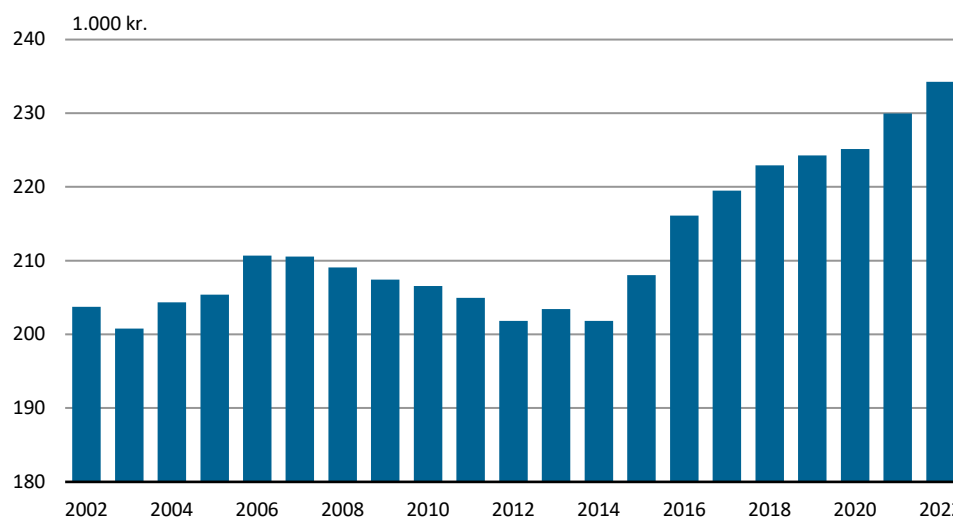
Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

For at vurdere hvorvidt en stigende indkomst også medfører en stigende forbrugsmulighed, skal der tages hensyn til, at købeeften ikke blot afhænger af indkomstens størrelse, men også af udviklingen i varepriserne. Det bedste redskab til at inkludere vareprisernes udvikling er forbrugerprisindekset.

Ulempen ved forbrugerprisindekset er imidlertid, at indekset er beregnet på baggrund af forbrugssammensætningen for den gennemsnitlige borger. I virkeligheden kan borgere med samme indkomstniveau købe mange forskellige kombinationer af varer og tjenester, der ligger langt fra gennemsnittet. Det er med andre ord ikke muligt entydigt at fastlægge realindkomsten. I stedet bliver beregningen af realindkomsten en beregning af, hvordan indkomsten reelt har udviklet sig for den gennemsnitlige borger med et gennemsnitligt forbrugsmønster.

Realindkomsten er i perioden fra 2002 til 2022 steget med 15,0 pct. Fra 2015 til 2016 steg realindkomsten mest, nemlig med 3,9 pct. Siden 2016 har den årlige udvikling fortsat været positiv.

Figur 3.5
Gennemsnitlig realindkomst 2002-2022

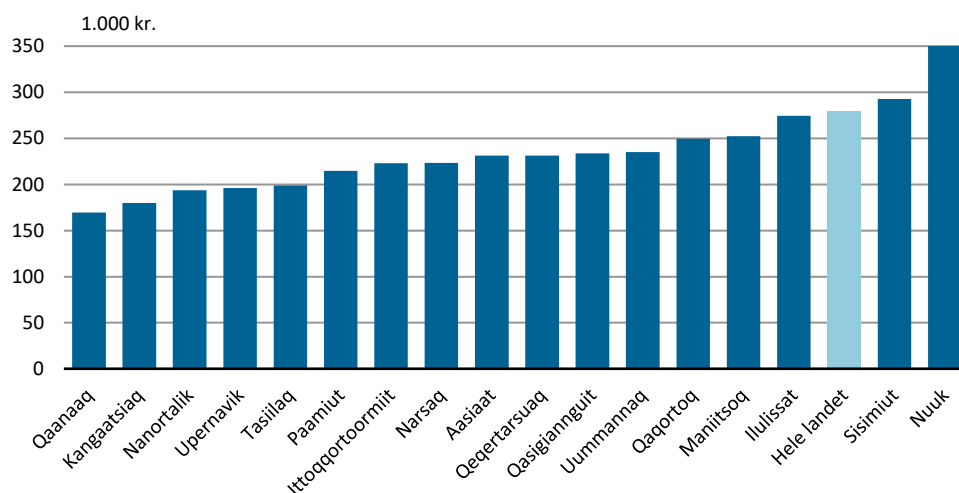

Anm.: Realindkomsten i figuren er beregnet på baggrund af den gennemsnitlige personlige indkomst i alt, før skat mv. og Nationalregnskabs rebaseerede forbrugerprisindeks.
Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI501>

3.3 Indkomst i distrikter

Betragtes indkomsten ud fra de tidligere 18 kommuner, nu benævnt distrikter, fremgår det, at den personlige indkomst i alt, før skat mv. er væsentligt højere i Nuuk distrikt end i alle øvrige distrikter, jf. figur 3.6. I 2022 var den gennemsnitlige indkomst i Nuuk distrikt således 351.000 kr., hvilket er 19,9 pct. højere end i Sisimiut distrikt med landets næsthøjeste indkomstniveau. I alle øvrige distrikter lå den gennemsnitlige indkomst under landsgennemsnittet.

Figur 3.6
Gennemsnitlig personlig indkomst i alt i distrikter. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI102>

I 2022 tilfaldt den største indkomststigning borgere i Qeqertarsuaq distrikt, der i gennemsnit tjente 18.000 kr. mere end i 2020 svarende til en stigning på 8,5 pct. Det højeste indkomstniveau findes i Nuuk distrikt, hvor den gennemsnitlige personlige indkomst i alt, før skat mv. steg med 2,7 pct. i 2022 til 351.000 kr.

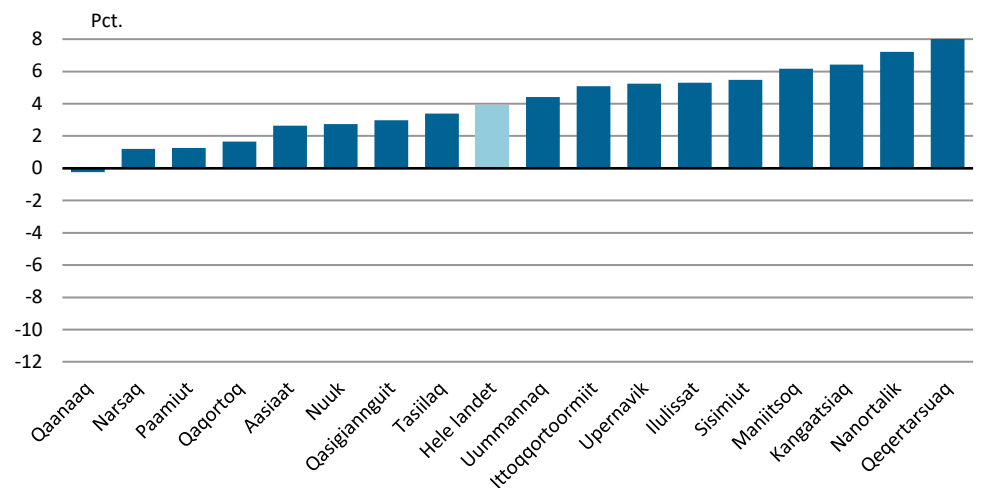
Øversigt 3.6 Gennemsnitlig personlig indkomst i alt i distrikter

	2018	2019	2020	2021	2022	Ændring 2021-2022
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	252	258	263	269	279	3,9
Nanortalik	176	173	181	181	194	7,2
Qaqortoq	232	239	241	246	250	1,7
Narsaq	202	205	208	221	224	1,2
Paamiut	197	199	202	212	215	1,3
Nuuk	327	331	338	342	351	2,7
Maniitsoq	224	229	229	238	252	6,2
Sisimiut	265	268	270	277	293	5,5
Kangaatsiaq	152	159	157	169	180	6,4
Aasiaat	204	211	216	225	231	2,6
Qasigiannuguit	213	215	227	227	234	3,0
Ilulissat	244	255	258	261	275	5,3
Qeqertarsuaq	224	230	230	213	231	8,5
Uummannaq	213	217	224	225	235	4,4
Upernavik	179	188	185	186	196	5,2
Qaanaaq	160	165	164	170	170	-0,2
Tasiilaq	183	179	182	192	199	3,4
Ittoqqortoormiit	189	191	197	212	223	5,1

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI102>

I distriktet Qaanaaq faldt den gennemsnitlige personlige indkomst i alt, før skat mv. i 2022. Således oplevede den gennemsnitlige borger distriktet en indkomstnedgang på henholdsvis 0,2 pct. i 2022, jf. oversigt 3.6 og figur 3.7.

Figur 3.7
Udvikling i gennemsnitlig personlig indkomst i alt i distrikter. 2022

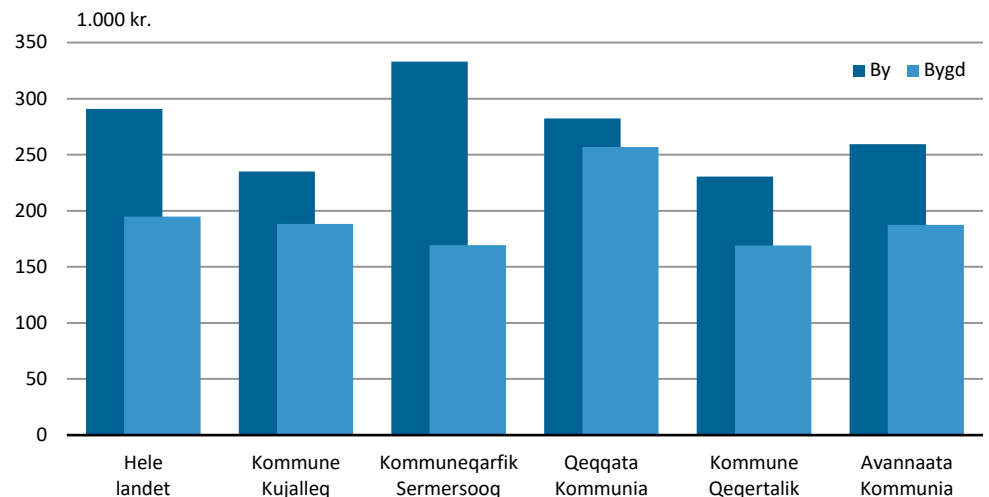

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI102>

3.4 Indkomst i byer og bygder

Indkomstniveauet i bygder er generelt lavere end i byerne, jf. figur 3.8. På landsplan havde en person bosat i en by en gennemsnitlig personlig indkomst i alt, før skat mv. på 291.000 kr. i 2022, mens indkomsten for en bygdeborger udgjorde 195.000 kr. Det fremgår dog tydeligt af figuren, at forskellen mellem byer og bygder varierer mellem kommunerne.

Figur 3.8
Gennemsnitlig personlig indkomst i alt i byer og bygder. 2022

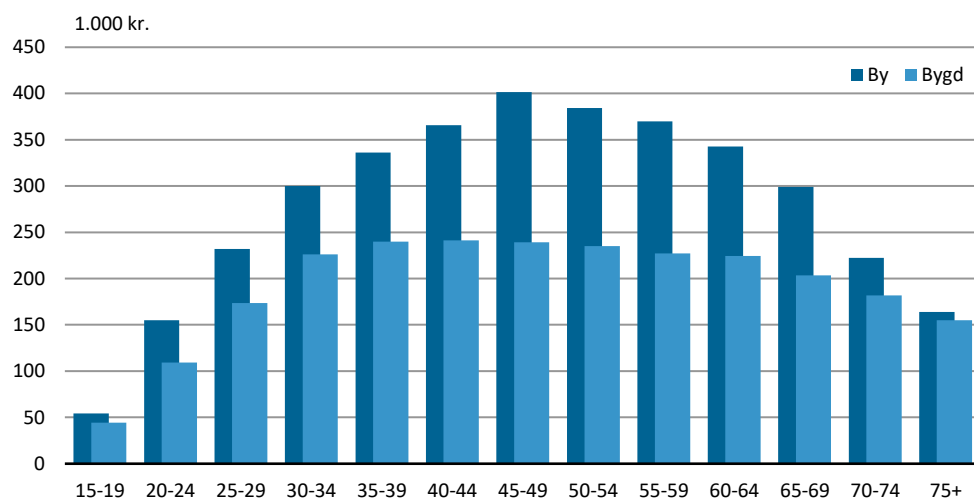
Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Størst forskel mellem by og bygd findes i Kommuneqarfik Sermersooq. Her er den personlige indkomst dobbelt så høj i byerne som i kommunens bygder. Dette forhold skal ses i lyset af befolkningens geografiske fordeling i kommunen. Langt størstedelen af bybefolkningen er bosat i Nuuk, hvor indkomstniveauet er højt, mens størstedelen af bygdebefolkningen er bosat i Tasiilaq distrikt, der er kendetegnet ved en relativt lav gennemsnitsindkomst.

I Qeqqata Kommunia er den gennemsnitlige indkomst i byer og bygder derimod næsten ens. Forklaringen findes i det relativt høje indkomstniveau i Kangerlussuaq. Lufthavnsbygden udgør knap 40 pct. af kommunens bygdebefolkning, og vægter således meget i beregningen af bygdernes indkomst. I Narsarsuaq ligger indkomsten ligeledes på et højt niveau og trækker derved bygdeindkomsten i Kommune Kujalleq op – dog ikke i helt samme grad som Kangerlussuaq, da Narsarsuaqs befolkning udgør en relativ mindre del af den samlede bygdebefolkning i Kommune Kujalleq.

Den store forskel mellem by og bygd er delvis aldersbetinget, idet den største indkomstforskelle findes for personer i den erhvervsaktive alder, jf. figur 3.9. Forklaringen er, at mens der i bygder findes en relativ jævn indkomstfordeling blandt de forskellige aldersgrupper, er indkomsten i byer typisk markant højere i de erhvervsaktive aldersintervaller sammenlignet med de yngste og ældste aldersgrupper.

Figur 3.9
Gennemsnitlig personlig indkomst i alt fordelt på alder og bosted. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Betragtes indkomsten i byerne særskilt, noteres endvidere betydelige forskelle. Som det fremgår af oversigt 3.7, er den personlige indkomst i alt i Nuuk på 352.000 kr. væsentligt højere end i nogen anden by. Det næsthøjeste indkomstniveau findes i byen Sisimiut med en gennemsnitlig indkomst i alt på 291.000 kr. Landsgennemsnittet for indkomsten i byerne udgjorde 291.000 kr. i 2022. Dermed er Nuuk den eneste by med en gennemsnitlig indkomst i alt over byernes landsgennemsnit.

Oversigt 3.7 Gennemsnitlig personlig indkomst i alt i byer

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Hele landet	263	269	274	280	291
Nanortalik	192	189	196	196	211
Qaqortoq	237	243	245	249	253
Narsaq	195	198	201	214	214
Paamiut	197	199	203	212	214
Nuuk	329	333	339	343	352
Maniitsoq	234	238	240	251	265
Sisimiut	262	264	266	274	291
Kangaatsiaq	164	175	177	187	201
Aasiaat	205	211	217	226	232
Qasigiannuit	216	217	231	230	238
Ilulissat	246	258	263	266	280
Qeqertarsuaq	225	231	231	214	232
Uummannaq	223	227	231	232	245
Upernavik	204	222	221	215	233
Qaanaaq	168	174	171	176	177
Tasiilaq	201	200	200	215	223
Ittoqqortoormiit	188	190	196	211	223

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI102>

Blandt bygderne skiller lufthavnsbygderne Kangerlussuaq og Narsarsuaq sig ud i form af et væsentligt højere indkomstniveau end i alle andre bygder, jf. oversigt 3.8. I begge lufthavnsbygder ligger den personlige indkomst i alt endvidere over det overordnede landsgennemsnit.

Oversigt 3.8 Bygder med højest gennemsnitlig personlig indkomst i alt

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt)	325	343	336	338	356
Narsarsuaq (Narsaq distrikt)	290	304	292	286	316
Qeqertarsuatsiaat (Nuuk distrikt)	206	204	247	218	243
Saattut (Uummannaq distrikt)	239	235	252	247	238
Igaliku (Narsaq distrikt)	186	173	197	250	235
Oqaatsut (Ilulissat distrikt)	190	175	184	202	234
Ukkusissat (Uummannaq distrikt)	203	186	195	211	228
Innaarsuit (Upernavik distrikt)	227	226	193	209	225
Nutaarmiut (Upernavik distrikt)	226	227	210	206	221
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt)	325	343	336	338	356

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI103>

Med en gennemsnitlig indkomst i alt, før skat mv. på 123.000 kr. havde borgere i bygden Saarloq, Qaqortoq distrikt lavest indkomst af samtlige lokaliteter i 2022, jf. oversigt 3.9 med listen over de ti bygder med lavest indkomst i alt i 2022.

Oversigt 3.9 Bygder med lavest gennemsnitlig personlig indkomst i alt

	2018	2019	2020	2021	2022
	1.000 kr.				
Saarloq (Qaqortoq distrikt)	98	101	110	169	123
Kuummiit (Tasiilaq distrikt)	131	128	128	130	126
Siorapaluk (Qaanaq distrikt)	127	146	148	148	129
Naajaat (Upernavik distrikt)	139	140	177	171	132
Aappilattoq (Nanortalik distrikt)	122	118	130	125	134
Qeqertat (Qaanaq distrikt)	114	121	118	143	134
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikt)	131	123	139	130	136
Savissivik (Qaanaq distrikt)	118	111	123	140	138
Upernavik Kujalleq (Upernavik distrikt)	141	152	142	136	143
Kangersuatsiaq (Upernavik distrikt) ..	127	131	127	140	143

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI103>

3.5 Indkomst fordelt på køn

I 2022 havde mændene en gennemsnitlig indkomst i alt, før skat mv. på 307.000 kr. Den tilsvarende indkomst for kvinderne lå på 249.000 kr., jf. oversigt 3.10 På landsplan lå mændenes indkomst således omtrent 23 pct. højere end kvindernes.

I beregningen er der dog ikke taget højde for, at mænd er overrepræsenteret i de erhvervsaktive aldersgrupper, hvor indkomstniveauet er højt, mens der omvendt er flere kvinder end mænd i de ældste aldersgrupper, hvor indkomsterne er lave. De reelle indkomstforskelle kønnene imellem er således knap så markante, som de overordnede tal umiddelbart indikerer.

Oversigt 3.10 Gennemsnitlig personlig indkomst i alt fordelt på køn

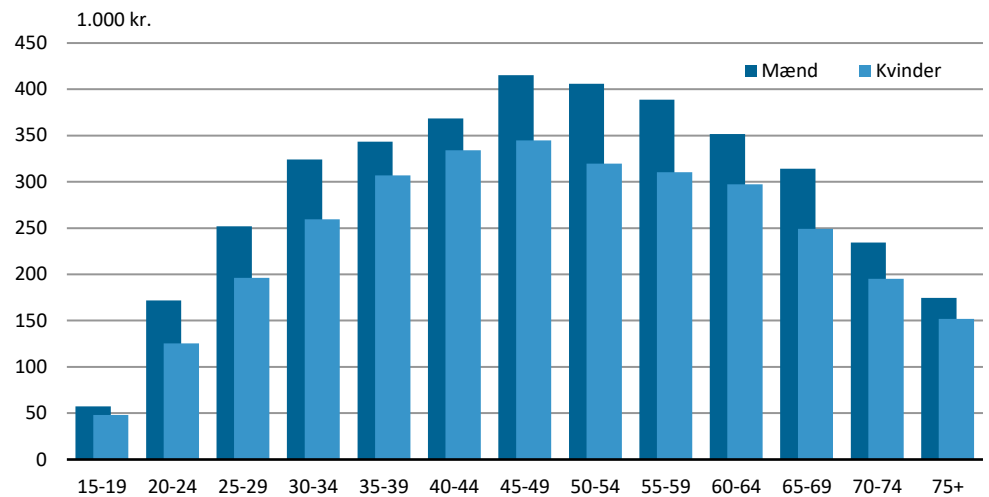
	2020		2021		2022	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	1.000 kr.					
Hele landet	292	231	295	241	307	249
Kommune Kujalleq	228	205	233	211	236	221
Kommuneqarfik Sermersooq	350	267	351	278	361	286
Qeqqata Kommunia	287	221	291	233	313	240
Kommune Qeqertalik	220	198	223	203	233	211
Avannaata Kommunia	250	198	251	203	264	212

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Som det fremgår af oversigt 3.10, er mændenes indkomst højere end kvindernes i alle kommuner. Samme situation gør sig gældende, når indkomsten opgøres på aldersgrupper. Indenfor samtlige aldersgrupper, havde mænd således en højere gennemsnitlig indkomst end kvinder i 2022, jf. figur 3.10.

Figur 3.10
Gennemsnitlig personlig indkomst i alt fordelt på alder og køn. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

Samme billede tegner sig inden for alle andre demografiske og geografiske variable, der kan knyttes sammen med indkomst og køn.

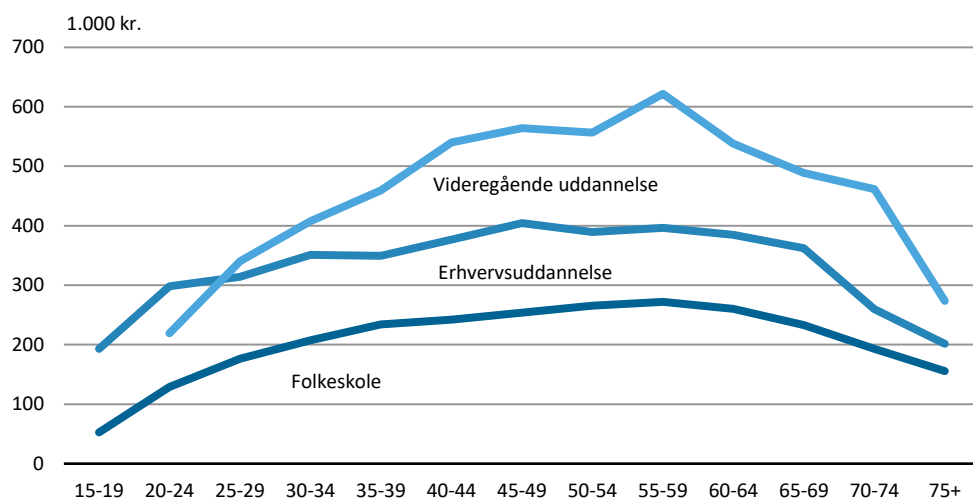
3.6 Indkomst fordelt på uddannelsesniveau

Der findes en betragtelig sammenhæng mellem uddannelsesniveau og indkomstniveau. Højtuddannede har således en betydelig højere indkomst end personer med en lavere eller ingen uddannelse. Dette skyldes primært, at højtuddannede i beskæftigelse typisk modtager en væsentligt højere løn end beskæftigede med en lavere uddannelse.

Højere beskæftigelsesgrad og lavere ledighed blandt højtuddannede er dog ligeledes medvirkende til indkomstforskellen. Således lever langt færre højtuddannede af (relativt lave) indkomsterstøttende offentlige ydelser sammenlignet med lavere uddannede.

Af figur 3.11 fremgår det, at personer med en videregående uddannelse generelt har en højere indkomst end jævnaldrende med et lavere uddannelsesniveau, næsten uanset aldersgruppe.

Figur 3.11
Gennemsnitlig personlig indkomst i alt fordelt på alder og uddannelsesniveau. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI104>

Indkomstforskellen mellem by og bygd mindskes, når sammenligningen foretages indenfor de enkelte uddannelsesniveauer, jf. oversigt 3.11. Indkomstforskellen mellem byer og bygder kan derfor i nogen grad forklares med et generelt højere uddannelsesniveau i byerne.

Oversigt 3.11 Gennemsnitlig personlig indkomst i alt fordelt på bosted, køn og uddannelsesniveau. 2022

	By		Bygd	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	1.000 kr.			
Grundskole	230	172	190	148
Gymnasial uddannelse	342	232	305	217
Erhvervsuddannelse	421	298	295	246
Kort videregående uddannelse	351	319	283	277
Mellemlang videregående uddannelse	553	443	401	426
Videregående uddannelse	759	617	..	..

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI104>

4. Familieindkomst

Familien som institution kan betragtes som den primære forbrugerenhed. Familiens indkomst er derfor velegnet til analyse af borgernes forbrugsmuligheder. For at sammenligne indkomst i familier af forskellig størrelse og sammensætning anvendes den ækvivalerede disponible indkomst.

Familiens indkomst opgøres på baggrund af alle familiemedlemmers indkomst, idet hver familie skal have mindst en fuldt skattepligtig person fyldt 15 år ved årets udgang, som bor i Grønland både primo og ultimo året.

Ved udgangen af 2022 var der 31.535 registrerede familier i Grønland. Heraf opfyldte 28.367 familier ovennævnte kriterier. Disse familiers

indkomstforhold danner grundlaget for opgørelserne af familieindkomst i 2022.

Oversigt 4.1 Gennemsnitlig familieindkomst. 2022

	Indkomst i alt	Skattepligtig indkomst	Disponibel indkomst	Ækvivaleret disponibel indkomst
1.000 kr.				
Hele landet	423	408	273	195
Kommune Kujalleq	333	313	221	163
Kommuneqarfik Sermersooq ...	491	480	308	221
Qeqqata Kommunía	424	404	278	197
Kommune Qeqertalik	335	317	224	159
Avannaata Kommunía	377	358	247	172
Bosted				
Byer	438	423	281	201
Bygder	308	289	212	148
Familietype				
Par	698	679	440	241
Enlige	277	264	184	170
Antal børn i familien				
Ingen børn	355	344	230	198
1 barn	526	505	337	196
2 børn	652	629	411	194
3 eller flere børn	642	599	420	161

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDFI101>

Den familieorienterede indkomststatistik tegner i store træk det samme billede af den geografiske indkomstfordeling som den personorienterede. Familiens indkomst er således væsentligt højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i landets øvrige kommuner, ligesom familieindkomsten i byerne generelt også er højere end i bygderne, jf. oversigt 4.1.

Den demografiske indkomstfordeling viser – ikke undrende – at familiens indkomst i alt stiger, jo flere familiemedlemmer, den består af. Par har således – gennemsnitligt betragtet – en større indkomst end enlige. På samme måde øges den samlede indkomst – fx pga. børnetilskud – når familien har et eller to børn.

Familier med tre eller flere børn har tilsyneladende en lavere skattepligtig indkomst end familier med to børn. Til gengæld har familier med tre eller flere børn højere disponibel indkomst. Det tyder på, at familier med tre eller flere børn generelt modtager et større omfang af skattefri overførselsindkomst fx børnetilskud.

Det er imidlertid ikke retvisende at sammenligne hverken indkomst i alt eller disponibel indkomst for en familie på fx seks personer med en enlig uden børn. En familie med mange familiemedlemmer skal nødvendigvis have en højere absolut indkomst end familien med få familiemedlemmer for at opnå samme forbrugsmuligheder.

Omvendt er der også visse stordriftsfordele, som betyder, at den store familie ikke behøver den helt samme gennemsnitsindkomst pr. familiemedlem, som den enlige, for at opnå samme forbrugsmulighed. Familien på seks personer behøver eksempelvis ikke seks køleskabe eller seks indboforsikringer.

For at gøre indkomsten sammenlignelig på tværs af familietyper, korrigeres indkomsterne med en ækvivalensvægt, hvorved vi fx kan beregne den ækvivalerede disponible indkomst, jf. oversigt 4.2. Læs om beregning af ækvivaleret disponibel indkomst i afsnit 7.8 i kapitel 7.

Oversigt 4.2 Gennemsnitlig ækvivaleret indkomst. 2022

	Disponibel indkomst	Ækvivalens- vægt	Ækvivaleret disponibel indkomst
	—— 1.000 kr. ——		—— 1.000 kr. ——
Enlig uden børn	178	1,0	177
Enlig med 1 barn	203	1,4	146
Enlig med 2 børn	221	1,7	127
Enlig med 3 eller flere børn	240	2,2	108
Par uden børn	401	1,5	266
Par med 1 barn	464	1,9	243
Par med 2 børn	492	2,2	222
Par med 3 eller flere børn	467	2,7	174

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDF1101>

Ved beregning af den ækvivalerede disponible indkomst omfordeles indkomsten indenfor den enkelte familie. Alle familiemedlemmer – herunder også eventuelle børn – får tildelt samme ækvivalerede indkomst, uanset hvor meget det enkelte medlem af familien tjener. Med ækvivaleringen af indkomsten antages det således, at forbrugsmulighederne er helt lige fordelt mellem familiens medlemmer.

Som det fremgår af oversigt 4.2, har par fortsat størst ækvivaleret disponibel indkomst. Indkomstforskellen mellem par og enlige er imidlertid reduceret. Samtidig medfører et stigende antal børn, at familiens ækvivalerede disponible indkomst reduceres. Mens den disponible indkomst således stiger i takt med, at en familie har flere medlemmer, der kan bidrage til familiens økonomi, falder familiens ækvivalerede disponible indkomst i takt med at familien vokser. Det skyldes, at der i større familier er relativt flere børn over 14 år, som tildeles en højere ækvivalensvægt, og dermed reducerer familiens ækvivalerede indkomst mere end børn til og med 14 år.

Det betyder, alt andet lige, at familiens forbrugsmuligheder falder i takt med at antallet af børn i familien stiger.

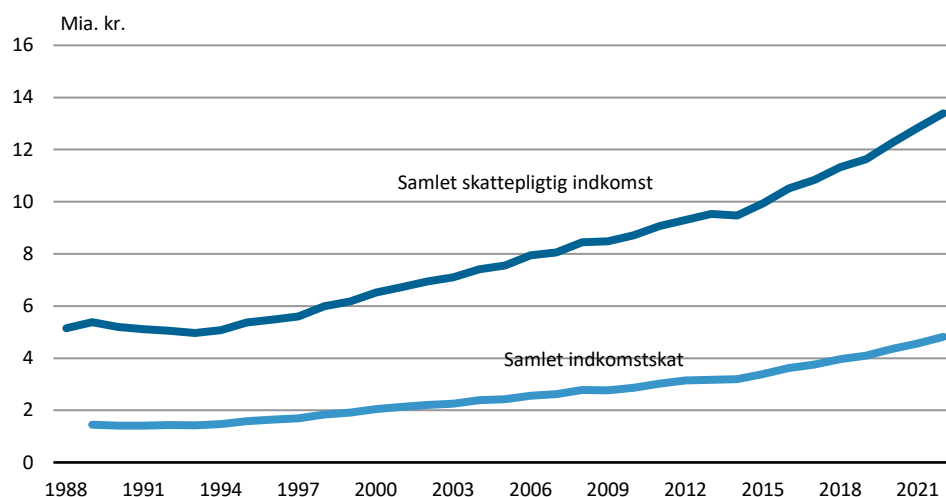
5. Skatteorienteret indkomststatistik

Det skatteorienterede register har den længste tidsserie af indkomstregistrene. Registret har derfor interesse i et historisk perspektiv. Ændringer i skattelovgivning, struktur og opgørelsesmetode over tid i de data, der ligger til

grund for den skatteorienterede indkomststatistik, indebærer dog, at opgørelsen skal tolkes med en vis varsomhed.

Den samlede skattepligtige indkomst udgjorde 13,4 mia. kr. i 2022, mens den samlede indkomstskat androg 4,8 mia. kr. Siden midten af 1990'erne har der været en stigende trend i såvel den samlede skattepligtige indkomst som i den samlede indkomstskat, jf. figur 5.1

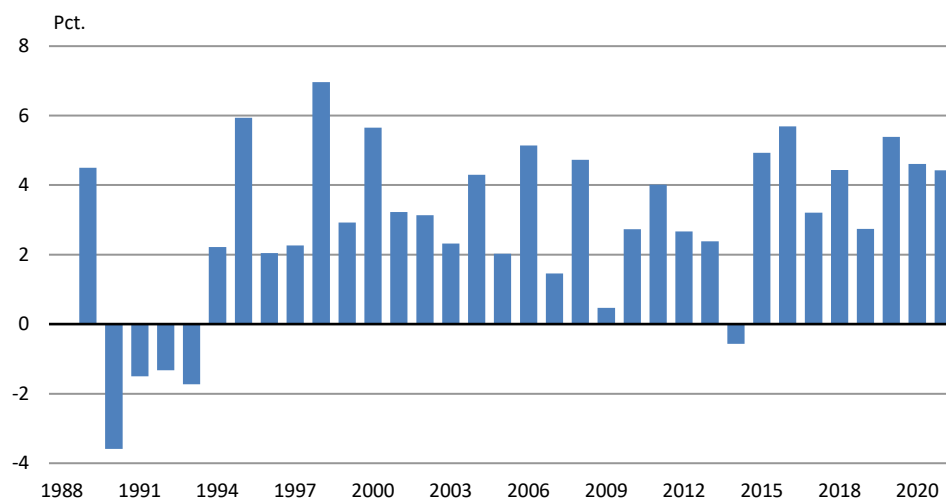
Figur 5.1
Skattepligtig indkomst og indkomstskat 1988-2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDSS101>

I 2022 steg den samlede skattepligtige indkomst med 567 mio. kr. i forhold til året før. Det svarer til en stigning på 4,4 pct.

Figur 5.2
Udvikling i samlet skattepligtig indkomst 1989-2022

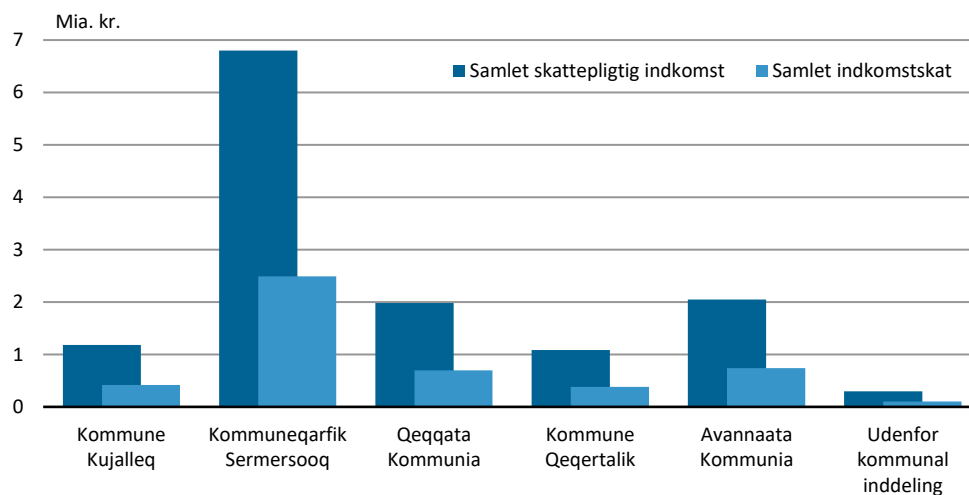

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDSS101>

Samlet skattepligtig indkomst og samlet indkomstskat er markant højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i nogen anden kommune, jf. figur 5.3. I 2022 udgjorde den skattepligtige indkomst i Kommuneqarfik Sermersooq 50,8 pct. af landets samlede skattepligtige indkomst, mens den samlede

indkomstsstat i kommunen udgjorde 51,7 pct. af landets samlede indkomstsstat.

Figur 5.3
Samlet skattepligtig indkomst og indkomstsstat fordelt på kommune. 2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDSS101>

I Grønlands Statistikbank findes oplysninger om skattepligtig indkomst og indkomstsstat for de enkelte kommuner for perioden 1988-2022.

6. Indkomstfordeling

I dette kapitel præsenteres indkomstfordelingen eller indkomstuligheden i samfundet. Der sammenlignes med nordiske lande og EU. Slutteligt præsenteres en særopgørelse af indkomstuligheden blandt familier med børn.

Når vi undersøger fordelingen af indkomst blandt grønlandske familier, anvendes den ækvivalerede disponible indkomst, hvormed det er muligt at sammenligne indkomsten på tværs af familiernes størrelse og alderssammensætning.

I det følgende præsenteres tre fordelingsmål, der hver især beskriver et område af indkomstfordelingen:

- Gini-koefficient
- Relativ fattigdom
- S80/20

Alle tre fordelingsmål er beregnet efter retningslinjerne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), der opfylder OECD-kravene på området, og sikrer en høj grad af sammenlignelighed med andre lande, jf. afsnit 7.6 i kapitel 7.

Indkomstfordeling er ikke kun et udtryk for, hvor lige eller ulige indkomsten i et samfund er. Indkomstfordeling kan også afspejle, at folk befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb. Unge under uddannelse har fx typisk en lav indkomst, som stiger, når deres uddannelse færdiggøres, og de får mere erhvervs erfaring. Derudover kan indkomstforskelle i samfundet skyldes, at nogle personer bevidst vælger en lavere indkomst fx ved at arbejde på deltid.

6.1 Indkomstfordeling i Grønland 2002-2022

På trods af forskellige fokusområder, viser de tre fordelingsmål samme overordnede tendenser. Særligt bemærkelsesværdigt er det forholdsvist store fald i uligheden og den relative fattigdom fra 2004 til 2005. Et fald, der formentlig kan tilskrives de ændringer i skattelovgivning, der netop blev foretaget med virkning fra og med 2005.

Personfradraget blev således pr. 1. januar 2005 hævet fra 40.000 kr. til 48.000 kr. og standardfradraget fra 8.000 kroner til 10.000 kr., mens skatteprocenten blev hævet med 2 procentpoint. Disse ændringer medførte lavere skattebetalinger i lavindkomstgrupperne og højere i højindkomstgrupperne, mens det samlede skatteprovenu stort set var uændret.

I 2020 indførtes et indkomstafhængigt skattefrit beskæftigelsestilskud til skattepligtige hjemmehørende. Dette tilskud, kaldet et *beskæftigelsesfradrag*, medfører en højere disponibel indkomst i mellem- og lavindkomstgrupperne blandt beskæftigede.

Vær opmærksom på, at niveauskiftet fra 2016 til 2017 delvis skyldes de ændrede skatteregler for indbetaling på pensionsordninger placeret udenfor Grønland, der påvirker udviklingen i samtlige fordelingsmål i 2017.

Gini-koefficienten

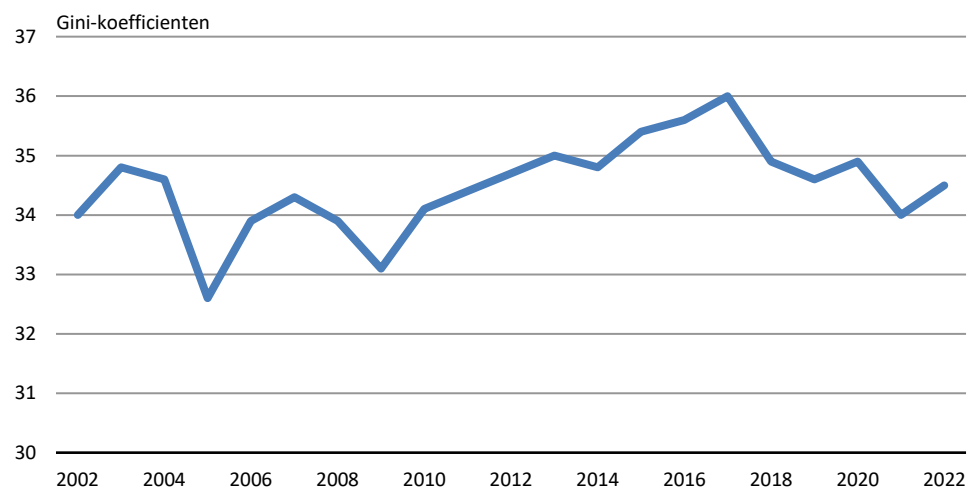
Gini-koefficienten er et af verdens mest anvendte fordelingsmål, som med et enkelt tal angiver graden af ulighed i indkomsten. Koefficienten er et tal mellem 0 og 100. Jo tættere Gini-koefficienten ligger på 0, jo mere ligeligt er indkomsterne i samfundet fordelt.

For Grønland har Gini-koefficienten i store træk været stigende siden 2002, indikerende en stigende indkomstulighed i samfundet. I 2018 og 2019 faldt uligheden fra det hidtil højeste niveau på 36,0 i 2017. I 2020 steg uligheden til niveauet i 2018 repræsenteret ved værdien 34,9 i figur 6.1. Senest faldt uligheden i 2021 til det laveste niveau siden 2009, men steg en anelse igen i 2022.

Periodens højeste niveau af ulighed i 2017 er muligvis ikke periodens reelle toppunkt. Den ækvivalerede disponible indkomst indeholder således i 2017 de indbetalinger på arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger placeret udenfor Grønland, som blev skattepligtige pr. 1. januar 2017. Det skyldes, at det først i 2018 blev muligt at identificere disse indbetalinger i

Skattestyrelsens ligningsmateriale, og fjern dem fra alle indkomstforhold, herunder også indkomst i alt, disponibel indkomst og ækvivaleret disponibel indkomst. Den korrekte ulighed i 2017 må således alt andet lige forventes at være en anelse lavere end det fremgår af figur 6.1.

Figur 6.1
Gini-koefficient 2002-2022

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDIU101>

En fuldkommen lige indkomstfordeling er en sjældenhed i den virkelige verden. Gini-koefficientens styrke er, at den med et enkelt tal beskriver afstanden i indkomst mellem personerne med de mindste og største indkomster. Den er derfor simpel at anvende i formidling af indkomstulighed.

Ulempen ved Gini-koefficienten er imidlertid, at koefficienten er helt uafhængig af indkomstniveauet. Gini fortæller os med andre ord intet om, hvorvidt de fattigste i samfundet er blevet fattigere. En stigende Gini-koefficient udtrykker således udelukkende, at gruppen med de højeste indkomster har rykket sig hurtigere mht. indkomst end gruppen med de laveste indkomster, efterladende en mere ulige indkomstfordeling i samfundet.

Relativ fattigdom

Relativ fattigdom betyder, at fattigdom måles i relation til den generelle levestandard i samfundet. Det vil sige, at man betragtes som relativ fattig, hvis man er langt fra at have de samme økonomiske muligheder og vilkår, som de fleste andre i samfundet, idet normen defineres som medianindkomsten i samfundet. Medianindkomsten er det beløb, hvor halvdelen af befolkningen har en lavere indkomst og halvdelen har en højere indkomst.

Til måling af relativ fattigdom er det relevant at kigge bredere end blot på indkomsten, da lav indkomst kan være selvvalgt og fx afspejle, at man lever af en formue. På nuværende tidspunkt udarbejder Grønlands Statistik dog endnu ikke en formuestatistik, hvorfor relativ fattigdom udelukkende opgøres

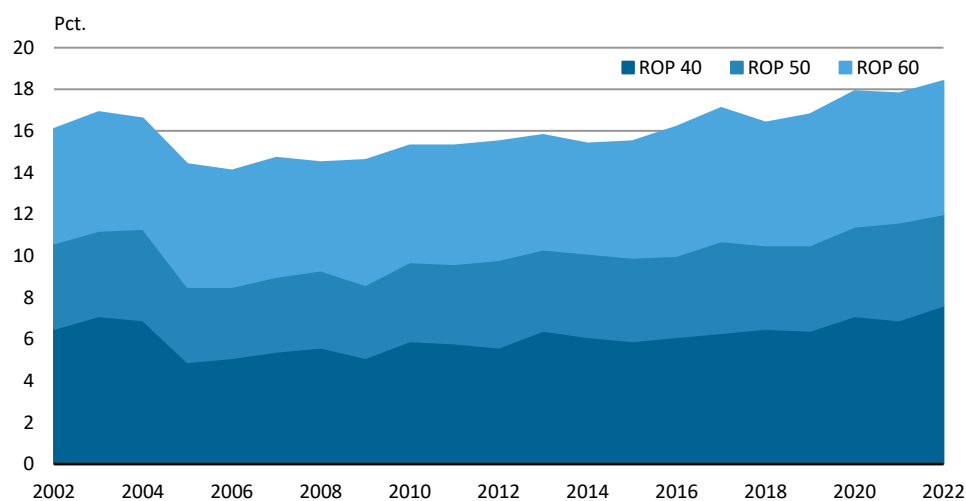
ud fra den ækvivalerede disponible familieindkomst, omfordelt på familiemedlemmer.

Registret over familieindkomst indeholder indkomstforhold for 28.367 familier i 2022. Samlet set bestod disse familier af i alt 53.476 personer. Ved beregning af relativ fattigdom omfordeles den enkelte families ækvivalerede disponible indkomst til familiens medlemmer. Dette gøres ved at korrigere familiens disponible indkomst for antallet af familiemedlemmer vha. en ækvivalensvægt, idet alle familiemedlemmer får samme ækvivalerede disponible indkomst.

I figur 6.2 vises den relative fattigdom beregnet på en lavindkomstgrænse på hhv. 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten. I 2021 befandt godt 18 pct. eller 9.840 personer sig i lavindkomstgruppen målt som 60 pct. af medianindkomsten. Det svarer til, at knap hver femte person var relativt fattige ud fra en lavindkomstgrænse på 60 pct. af medianindkomsten.

Sænkes lavindkomstgrænsen til 40 pct. af medianindkomsten, da var 7,6 pct. eller 4.064 personer at betragte som relativt fattige i 2022. Siden 2010 har den relative fattigdom ligget omkring 5-7 pct. ved en lavindkomstgrænse på 40 pct. af medianindkomsten.

Figur 6.2
Relativ fattigdom 2002-2022

ROP40, ROP50 og ROP60 angiver den andel af befolkningen, der bor i en familie med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

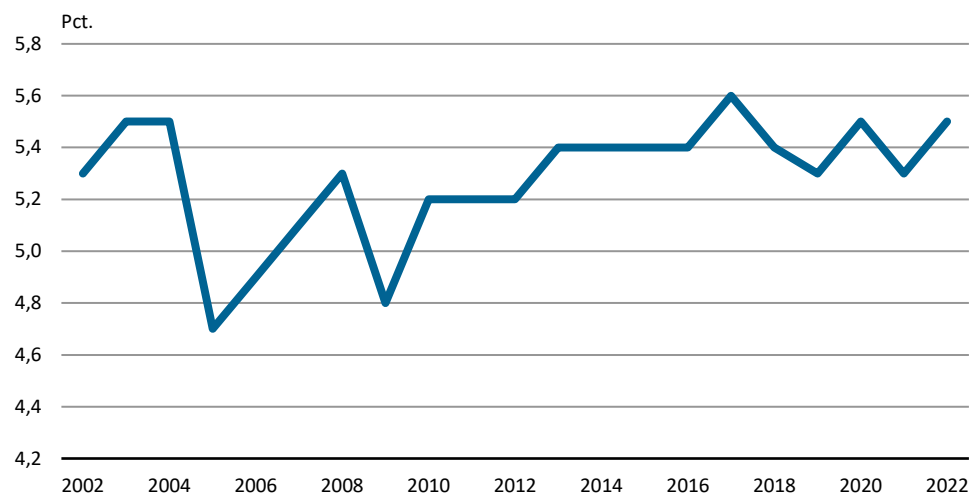
Kilde: <https://bank.stat.gl/INDIU101>

Forholdet mellem høj- og lavindkomst (S80/20)

Fordelingsmålet S80/20 beskriver forskellen mellem den samlede indkomst blandt de 20 pct. med højest indkomst og den samlede indkomst hos de 20 pct. med lavest indkomst. S80/20 er således et udtryk for den økonomiske afstand mellem toppen og bunden af familierne i indkomstfordelingen. Målet anvendes ofte til at beskrive uligheden internationalt.

Forholdet mellem høj- og lavindkomstfamilier følger samme tendens som Gini-koefficienten. I 2022 lå den grønlandske S80/20 rate på 5,5, jf. figur 6.3. Det betyder, at familier i højindkomstgruppen har en ækvivaleret disponibel indkomst 5,5 gange højere end familier i lavindkomstgruppen.

Figur 6.3
Forholdet mellem høj- og lavindkomstfamilier 2002-2022

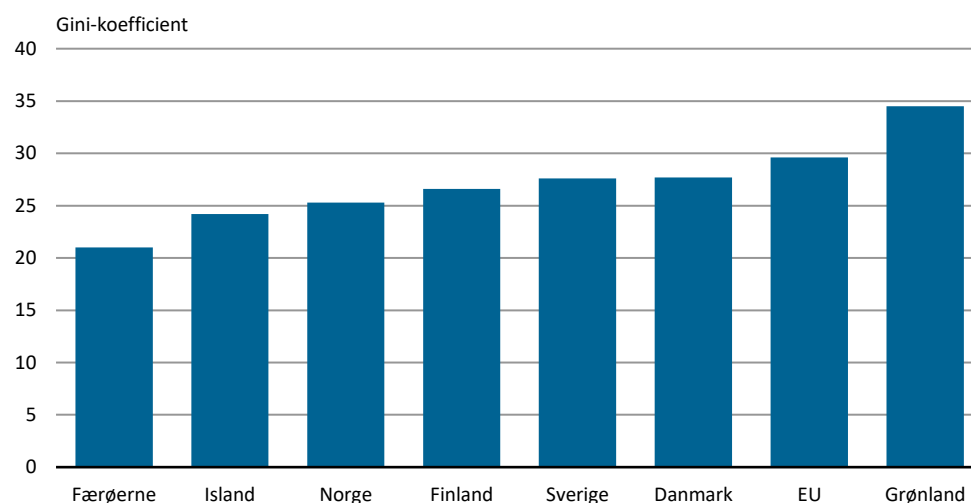
Figuren angiver S80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomst for de 20 pct. med højest indkomst og den samlede indkomst for de 20 pct. med lavest indkomst. En højere værdi af S80/20 udtrykker således større ulighed, mens en lavere værdi udtrykker større lighed.

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDIU101>

6.2 International sammenligning

Indkomstuligheden mellem grønlandske familier ligger, ligesom den relative fattigdom, på et højere niveau sammenlignet med de øvrige nordiske lande, jf. figur 6.4 og figur 6.5.

Figur 6.4
Gini-koefficient for de nordiske lande og EU

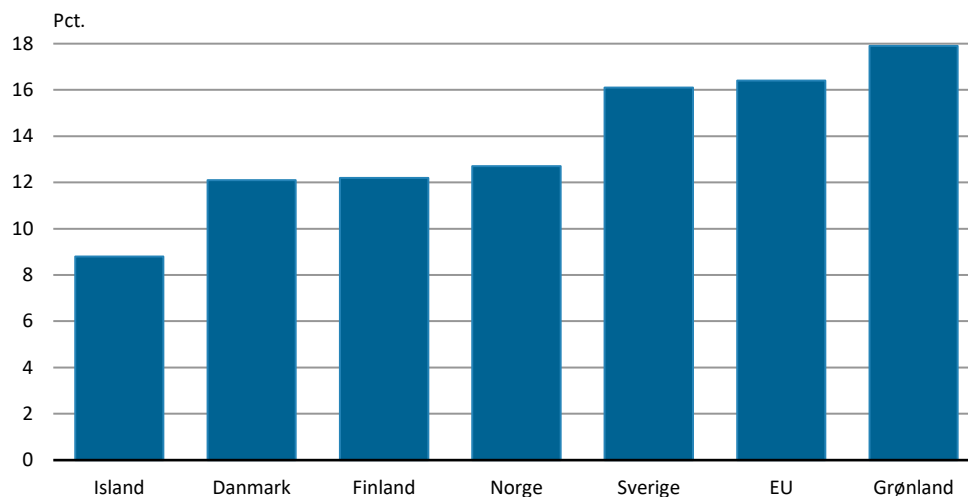

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDIU101>, EU-SILC og Nordisk Ministerråd.

I figur 6.5 vises den relative fattigdom beregnet på en lavindkomstgrænse på 60 pct. af medianindkomsten. Af de inkluderede lande er den relative

fattigdom højest i Grønland. Den relative fattigdom i Sverige ligger på samme niveau som EU-gennemsnittet, men over Island, Danmark, Finland og Norge, jf. figur 6.5.

Figur 6.5
Relativ fattigdom i de nordiske lande og EU

Anm.: Foreløbige tal for Grønland. Relativ fattigdom, her udtrykt ved ROP60, angiver den andel af befolkningen, der bor i en familie med en indkomst mindre end 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDIU101>, EU-SILC og Nordisk Ministerråd.

Internationale sammenligninger bør tolkes varsomt. Opgørelsesmetoderne i de enkelte lande varierer til trods for, at alle her nævnte lande tilstræber at udarbejde ulighedsindikatorer efter principperne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC). Således er Grønland og Danmark blandt de få lande, der har sikret, at ekstreme indkomster, positive såvel som negative, repræsenteres fuldt i ulighedsindikatorerne. Dertil kommer, at Grønland har en betydelig naturalieøkonomi fra subsistensfangst- og fiskeri, der ikke er medregnet i indkomststatistikken.

6.3 Indkomstfordeling blandt familier med børn

I dette afsnit præsenteres Gini-koefficienten for familier med mindst ét barn under 18 år. Beregningerne er foretaget efter samme metode som beskrevet i afsnit 6.1.

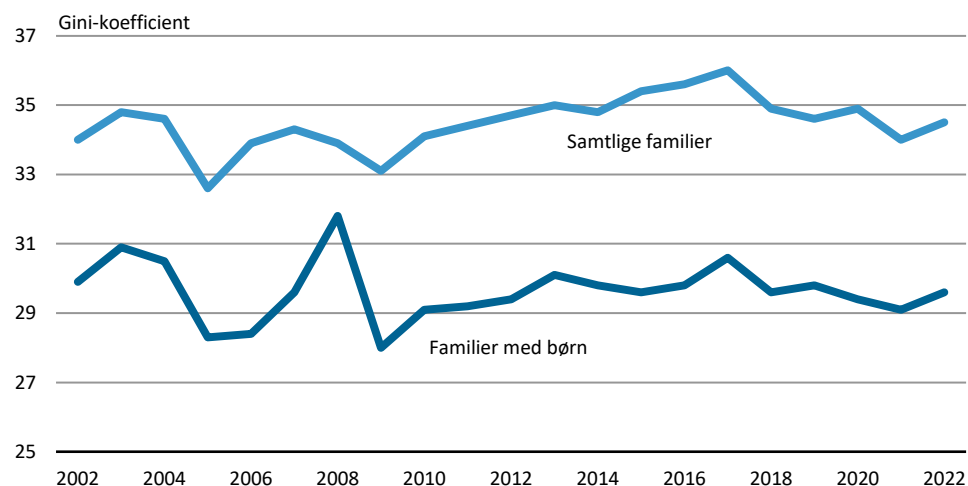
Udviklingen i Gini-koefficienten for familier med børn følger samme mønster som Gini-koefficienten for hele landet, jf. figur 6.6. Gini-koefficienten for familier med børn ligger imidlertid på et lavere niveau, hvilket indikerer, at indkomsten i børnefamilier er mere ligeligt fordelt end indkomsten i landets familier som helhed.

Gini-koefficienten for familier med børn tager et spring i opadgående retning i 2008, hvilket er et udtryk for større indkomstulighed blandt børnefamilierne. Samme år ses for alle familier en modsat rettet udvikling i retning af mindre ulighed. Forklaringen på den stigende ulighed blandt familier med børn i 2008 ser umiddelbart ud til at være forbundet en generelt lavere indregning af skattefri offentlig hjælp i 2008 sammenlignet med de omkringliggende år

2007 og 2009. Et vist fravær af indregnede sociale ydelser kan derfor en mulig forklaring af, hvorfor der i 2008 tilsyneladende er en større indkomstulighed mellem børnefamilierne indbyrdes.

I 2022 stiger uligheden blandt såvel familier generelt som børnefamilierne specifik, jf. figur 6.6.

Figur 6.6
Gini-koefficient 2002-2022

Kilde: Særopgørelse ud fra det familieorienterede indkomstregister.

7. Metode og begreber

7.1 Formål

Formålet med indkomststatistikken er at belyse niveauet og fordelingen af de optjente indkomster i samfundet. Ved at sammenholde indkomstoplysninger med demografi er det muligt at belyse indkomsterne i forskellige grupper fx fordelt på køn, alder og fødested. Endvidere er det ved at sammenholde tal fra flere år muligt at belyse indkomsternes udvikling over tid. Endelig kan statistikken belyse indkomsterne i forskellige familietyper samt den samlede skattepligtige indkomst og indkomstskat i samfundet.

Det skal understreges, at indkomststatistikken ikke giver et fuldstændigt billede af velstand og forbrugsmuligheder. Eksempelvis behandles områder som formue og subsistensøkonomi ikke. Det skal endvidere understreges, at statistikken ikke må forveksles med en lønstatistik.

7.2 Datagrundlag

Grundlaget for indkomststatistikken er Skattestyrelsens ligningsmateriale samt slutopgørelsen (S31) for samtlige personer, der har været skattepligtige til Grønland i det respektive ligningsår. Med udgangspunkt i dette materiale danner Grønlands Statistik følgende tre registre:

- Personindkomstregister
- Familieindkomstregister
- Skatteindkomstregister

De tre registre danner grundlaget for hver deres selvstændige område indenfor indkomststatistikken. I det følgende redegøres for indholdet i de enkelte registre og de deraf udledte statistikker, samt for de begrænsninger, som de enkelte områder er underlagt.

7.2.1 Personindkomstregister

Registret over personindkomst er det primære indkomstregister. Først når dette register er komplet, dannes registret over familieindkomst. For at fuldende registret over personindkomst inddrages Grønlands Statistiks social- og uddannelsesstøtteregister med det formål at inkludere skattefri indkomst dvs. skattefri offentlige ydelser som boligsikring, børnetilskud, børnetillæg, skattefri tillæg til alderspension og førtidspension, offentlig hjælp samt uddannelsesstøtte.

Registret over personindkomst danner grundlag for størsteparten af opgørelserne i denne publikation. Registret indeholder, foruden oplysninger om indkomst og indkomstskat også oplysninger om køn, alder, bopæl m.m.

Indkomststatistikken omfatter personer, der optræder i registret over personindkomst, som er fuldt skattepligtige det pågældende år, og fyldt 15 år ved årets slutning. Derudover skal personen optræde i Grønlands Statistiks befolkningsregister både primo og ultimo det pågældende år.

Registret over personindkomst indeholder indkomstforhold på 50.203 personer i 2022. Heraf opfylder 42.749 personer (86 pct.) ovennævnte kriterier – fuld skattepligt hele året, fyldt 15 år ved årets slutning og bosiddende i Grønland såvel primo som ultimo året – og kan derfor inkluderes i indkomststatistikken.

7.2.2 Familieindkomstregister

Når registret over personindkomst er komplet, dannes registret over familieindkomst. Ved at tage udgangspunkt i registret over personindkomst samt Grønlands Statistiks befolknings- og familieregister summeres de personlige indkomster på familieniveau, hvorved familiernes summariske indkomstforhold og indkomstskat beregnes.

For at optræde i registret over familieindkomst, skal hver familie have mindst én fuldt skattepligtig person fyldt 15 år ultimo det pågældende år, som bor i Grønland både primo og ultimo året.

Familier af forskellige størrelser og sammensætning sammenlignes vha. den ækvivalerede disponible indkomst, læs mere herom i afsnit 7.8.

Ved udgangen af 2022 var der 31.535 registrerede familier i Grønland. Registret over familieindkomst indeholder indkomstforhold for 28.367 af disse familier svarende til ca. 90 pct. Samlet set indgår 3.168 registrerede familier således ikke i familieindkomstregistret for 2022. Forklaringen er, at de 3.168 familier ikke levede op til kravet om, at mindst et medlem af familien skal være fuldt skattepligtig, fyldt 15 år ultimo det pågældende år, samt bosiddende i Grønland både primo og ultimo året.

Familieindkomstregistret er velegnet som en indikator for forbrugsmulighederne i samfundet. Derudover danner registret grundlag for belysning af indkomstfordelingen i samfundet, også kaldet *indkomstuligheden*. For en nærmere definition af familieregistret henvises der til Grønlands Statistiks seneste publikation om familiestatistik på hjemmesiden www.stat.gl.

7.2.3 Skatteindkomstregister

Registret over skatteindkomst omfatter alle skattepligtige personer i et givet år, uanset bopæl og skattepligtens omfang. Registret egner sig derfor primært til summariske opgørelser, og bør primært bruges som en indikator for den generelle konjunkturudvikling i samfundet. Registret egner sig hverken til betragtninger på individniveau eller til vurdering af indkomstfordelingen.

7.3 Pensionsordninger placeret udenfor Grønland

I henhold til regler for beskatning af pension, der trådte i kraft den 1. januar 2017, skal fuldt skattepligtige til Grønland fra 2017 betale skat af indbetalinger til en pensionsordning placeret udenfor Grønland. I praksis betyder det, at en:

- Privat indbetaling på en i udlandet placeret pensionsordning ikke længere er fradragsberettiget samt at
- Arbejdsgiveradministreret indbetaling på en i udlandet placeret pensionsordning nu er skattepligtig.

Skattestyrelsen håndterede ovenstående to ændringer ved at ændre ligningsmaterialet, således at:

- Private indbetalinger på en i udlandet placeret pensionsordning ikke længere indgår i ligningsmateriale som et ligningsfradrag samt at
- Arbejdsgiveradministreret indbetaling på en i udlandet placeret pensionsordning fra 2017 inkluderes i ligningsmateriale som en indtægt til beskatning. De lignede indbetalinger er dog først identificerbare i Skattestyrelsens ligningsmateriale fra 2018.

Skattepligtige indbetalinger på pensionsordninger i udlandet fjernes fra alle andre indkomstvariable end *skattepligtig indkomst*, der beregnes af

Skattestyrelsen. Dette er i tråd med praksis i fx Danmark Statistik, hvor indbetalinger på arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger heller ikke indgår i nogen af indkomstbegreberne i indkomststatistikken, da beløbene normalt ikke er til rådighed for den enkelte person.

De skattepligtige pensionsindbetalinger skal – som følge af reglerne for beskatning – indgå i den skattepligtige indkomst. Derimod skal disse særlige indbetalinger på pensionsordninger ikke indgå i nogen af de øvrige indkomstvariable, idet indbetalingerne ikke umiddelbart er til rådighed for den enkelte person.

Indbetaling på arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger placeret i udlandet indgår således i den skattepligtige indkomst fra 2017, - men indgår fra 2018 ikke i nogen af de øvrige indkomstbegreber, herunder hverken indkomst i alt eller disponibel indkomst.

7.4 Disponibel indkomst og særlige indkomster

Disponibel indkomst anvendes hovedsageligt som et mål for personers eller familiers forbrugsmuligheder. Den disponible indkomst er det beløb en person eller familie har til boligudgifter, forbrug eller opsparing, når skatter og renter og eventuelt underholdsbidrag er betalt. Eventuelt udbetalt beskæftigelsesfradrag tillægges den disponible indkomst.

Herunder vises et eksempel på beregning af disponibel indkomst. Først summeres erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner og formueindkomst, der alle er opgjort før skat. Derfra trækkes skatter, renteudgifter samt betalt underholdsbidrag. Endelig tillægges eventuelt udbetalt beskæftigelsesfradrag.

Oversigt 7.1 Disponibel indkomst – gennemsnit for personer over 14 år. 2022

	Kr.
Erhvervsindkomst	249.751
+ Offentlige overførsler	25.052
+ Private pensioner	4.509
+ Formueindkomst, brutto	231
- Renteudgifter	5.080
- Indkomstskat	96.206
- Betalt underholdsbidrag	115
+ Beskæftigelsesfradrag	1.869
= Disponibel indkomst	180.011

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDP1101>

Indkomster betragtes som disponible, hvis personen eller familien i et eller andet omfang har haft rådighed over indkomsten med mulighed for at bruge pengene til forbrug eller opsparing.

Boligudgifter, a-kasse- og fagforeningskontingenter, transport, licens mv. fratrækkes ikke i den disponible indkomst, da alle personer eller familier i en vis udstrækning selv kan bestemme omfanget af disse udgifter.

Betalt underholdsbidrag fratrækkes til gengæld i den disponible indkomst, idet der er tale om en tvungen betaling, som personen ikke selv kan fravælge, og derfor ikke har til rådighed.

Eventuelt udbetalt beskæftigelsesfradrag tillægges den disponible indkomst.

Grønlands Statistik søger at sikre, at alle indkomster kun indgår én gang over et livsforløb, så vidt muligt første gang pengene er til rådighed. Eksempelvis indgår obligatoriske arbejdsmarkedspensioner først, når pensionen udbetales, mens frivillige pensionsopsparinger medtages ved indbetaling.

Grønlands Statistiks opgørelse giver ikke et komplet billede af den disponible indkomst. Følgende er ikke en del af disponibel indkomst, og indgår heller ikke i andre forhold i indkomststatistikken:

- Naturalieindkomst fra fangst og fiskeri.
- Indkomst fra sort arbejde.
- Arv, gaver og økonomisk hjælp fra familiemedlemmer.
- Lotteri- og andre spillegevinster.
- Forsikringsudbetalinger.
- Arbejdsgiveradministreret pensionsbidrag.
- Løbende afkast på frivilligt indbetalte pensionsordninger.
- Hævede kapitalpensioner og andre pensioner hævet i utide.
- Tilskud til fysioterapi m.m.
- Avancer på boliger som følge af prisstigninger og -fald.
- Underholdsbidrag ydet som forskud og som tilskud til børn.

7.5 Formidling af indkomststatistikken

Registrene over personindkomst og familieindkomst indeholder 31 variable. Heraf offentliggøres 28 variable i Grønlands Statistikbank, jf. oversigt 7.2. Yderligere tre, ikke-offentliggjorte variable findes i de interne registre over personindkomst og familieindkomst, nemlig variable med oplysninger om:

- Omsætning i virksomhed
- Indhandling, brutto i virksomhed
- Indregnede skattefrie offentlige indkomstoverførsler i alt

Oversigt 7.2 Eksempel på analysevariable i registret over personindkomst. 2022

	Personer med indkomsttypen	Indkomstbeløb	Gennemsnit for alle personer	Gennemsnit for personer med indkomsttypen
--	----------------------------	---------------	------------------------------	---

	Antal	1.000 kr.	Kroner	
1 Disponibel indkomst (2-23-24+25-26)	41.957	7.695.272	180.011	183.409
2 Indkomst i alt før skatter mv. (3+8+19+20)	41.674	11.950.175	279.543	286.754
3 Erhvervsindkomst (4+5+6+7)	35.812	10.676.597	249.751	298.129
4 Løn, frie goder m.m.	34.179	9.819.469	229.701	287.295
5 Virksomhedsoverskud	3.487	755.681	17.677	216.714
6 Udenlandsk indkomst	751	17.331	405	23.077
7 Honorarer og anden B-indkomst	3.236	84.115	1.968	25.994
8 Offentlige overførsler i alt (9+12+16)	19.431	1.070.939	25.052	55.115
9 Arbejdsmarkedsydelse, offentlig hjælp mv. (10+11)	6.300	74.287	1.738	11.792
10 Arbejdsmarkedsydelse	3.259	28.535	668	8.756
11 Offentlig hjælp	3.531	45.752	1.070	12.957
12 Øvrige overførsler (13+14+15)	11.315	271.306	6.346	23.978
13 Uddannelsesstøtte	4.700	143.476	3.356	30.527
14 Boligsikring	4.366	86.627	2.026	19.841
15 Børnetilskud	5.066	41.203	964	8.133
16 Offentlige pensioner (17+18)	6.546	725.345	16.968	110.807
17 Offentlig alderspension	4.079	453.013	10.597	111.060
18 Offentlig førtidspension	2.794	272.332	6.370	97.470
19 Tjenestemandspension, ATP og andre private pensioner	3.099	192.766	4.509	62.203
20 Formueindkomst, brutto (21+22)	2.358	9.873	231	4.187
21 Renteindtægt	2.202	805	19	366
22 Øvrig formueindkomst (aktieindkomst mv.)	206	9.068	212	44.020
23 Renteudgifter	29.064	217.147	5.080	7.471
24 Samlet indkomstskat	35.998	4.112.708	96.206	114.248
25 Beskæftigelsesfradrag	24.413	79.886	1.869	3.272
26 Betalt underholdsbidrag	164	4.935	115	30.092
- Ækvivaleret disponibel indkomst (tillægsvariabel)	41.738	8.637.547	202.053	206.947
- Skattepligtig indkomst (tillægsvariabel)	42.438	11.510.001	269.246	271.219

Kilde: <https://bank.stat.gl/INDPI101>

De 28 analysevariable fra oversigt 7.2 er direkte tilgængelige gennem mange af tabellerne i Grønlands Statistikbank. Foruden de mange analysevariable er tabellerne opbygget således, at der som i oversigt 7.2 kan hentes information om:

- Personer med indkomsttype (antal)
- Indkomstbeløb (1.000 kr.)
- Gennemsnit for alle personer (kr.)
- Gennemsnit for personer med indkomsttypen (kr.)

Tilsvarende information er tilgængelig for familieindkomst.

Antallet af personer (eller familier), der i det enkelte år indgår i analysen samt i beregningen af *Gennemsnit for alle personer, kr.* kan beregnes som:

$$\text{Antal personer i alt} = \frac{\text{Indkomstbeløb (1.000 kr.)}}{\text{Gennemsnit for alle personer (kr.)}}$$

Bemærk, at tabellerne i Grønlands Statistikbank samt i denne publikation er underlagt diskretionshensyn. I praksis betyder det, at Grønlands Statistik skal

sløre indkomstoplysninger for grupper bestående af færre end fem personer eller familier. Indkomstoplysninger, der er underlagt diskretionshensyn, markeres med to prikker (".."). Dette diskretionshensyn nedlægges endvidere over de maksimale indkomster i den 10. decil i alle decilfordelinger i Grønlands Statistikbank.

7.6 Metode til belysning af indkomstfordeling

Udgangspunktet for analyserne af indkomstfordelingen er principperne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), der er et koordineret statistisk samarbejde i EU-regi omhandlende befolkningernes levevilkår, i særdeleshed indkomstforhold. SILC beskriver en lang række fælles statistiske indikatorer på området, hvoraf de væsentligste er udvalgt til beskrivelse af den grønlandske indkomstfordeling.

Sammenlignelighed med øvrige lande

Ligesom Danmark er Grønland et af de få lande, der har sikret, at ekstreme indkomster, positive såvel som negative, repræsenteres fuldt i SILC.

At medtage negative indkomster fuldt giver på den ene side det mest korrekte billede af grønlandske indkomstforhold. På den anden side giver det problemer med sammenligneligheden, idet flere lande ikke kan rapportere negative indkomster. Det kan være på grund af manglende skatteregistrering af negative indkomst, eller blot fordi landene ikke anerkender negative indkomster og derfor sætter dem til nul. I mange lande er SILC endvidere stikprøvebaseret.

Forskelle i og fordelingen af det individuelle offentlige forbrug – dvs. offentlige ydelser direkte rettet mod enkeltpersoner – betyder, at en sammenligning af to landes indkomstfordeling ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af fordelingen af de reelle forbrugsmuligheder. Grønland har et relativt højt individuelt offentligt forbrug, og det skønnes at sammenligneligheden er størst med de nordiske lande. Det skal dog understreges, at selvom det individuelle offentlige forbrug i to lande er på samme niveau relativt set, kan den faktiske fordeling heraf på indkomstgrupper være meget forskellig.

En anden faktor, der begrænser sammenligning med internationale tal, er at indkomster i form af skattefri naturalier ikke indgår i de grønlandske indkomstregistre. Dette fravær er dog helt i tråd med praksis i SILC, hvor naturalieindkomst heller ikke medtages.

Subsistensfangst- og fiskeri i Grønland må dog alt andet lige antages at udgøre et væsentligt bidrag til forbrugsmulighederne for dele af den grønlandske befolkning. Såfremt det endvidere antages, at subsistensøkonomiens relative betydning er størst i lavindkomstgrupperne, da vil tallene for såvel ulighed, som den relative fattigdom i denne publikation være overvurderet i forhold til de faktiske niveauer.

Egetforbrug af produkter fra fangst og fiskeri er imidlertid ikke tilstrækkeligt belyst til at vurdere, hvor stor betydning dette forhold rent faktisk har.

7.7 Begrænsninger

Grønlands forholdsvis lille befolkning betyder, at der må forventes relativt store udsving, når opgørelser sammenlignes over tid. Dette forhold træder endnu kraftigere frem, jo mindre befolkningsgrupper analyserne foretages på. Man skal følgelig være varsom med at drage alt for omfattende konklusioner på baggrund af enkeltstående årlige ændringer. Som beskrevet i afsnit 7.4 er der endvidere en række indkomsttyper, der ikke er inkluderet indkomststatistikken.

7.8 Begreber

Indkomst i alt før skat mv. er summen af erhvervsindkomst, offentlige overførsler, private pensioner og formueindkomst. Det er således personens eller familiens samlede indkomst før skat, renteudgifter m.m. Negative indkomster forekommer fx for selvstændige med underskud i deres virksomhed samt for personer med store tab på aktier. Som følge af manglende data indgår visse indkomster ikke i opgørelsen af indkomst i alt, før skat mv., herunder indkomst fra sort arbejde, arv, lotterigevinster m.fl., jf. afsnit 7.4.

Skattepligtig indkomst er en skatteteknisk størrelse, der danner grundlag for den endelige skatteberegning. Den skattepligtige indkomst beregnes ved at trække de i skattelovgivningen definerede fradrag fra den samlede indkomst, der kommer til almindelig beskatning. I indkomststatistikken anvendes den skattepligtige indkomst, som er beregnet af Skattestyrelsen i S31.

Beskæftigelsesfradrag, der fungerer som et beskæftigelsestilskud, blev indført i skatteåret 2020. Fradraget opgøres på baggrund af indkomsten fra beskæftigelse. Beskæftigelsesfradraget optrappes for en faldende indkomst, således at personer i lav- og mellemindkomstgruppen i beskæftigelse får en forøgelse af deres årlige rådighedsbeløb. Beskæftigelsesfradraget er skattefrit og udbetales på samme måde som overskydende skat. Skattestyrelsen kan anvende beskæftigelsesfradraget helt eller delvist til reduktion af eventuel restskat.

Disponibel indkomst anvendes hovedsageligt som et mål for en persons eller families forbrugsmuligheder. Disponibel indkomst beregnes som indkomst i alt, før skat mv. fratrukket personlige renteudgifter, indkomstskat og betalt underholdsbidrag. Læs mere om disponibel indkomst i afsnit 7.4.

Ækvivaleret disponibel indkomst anvendes til at undersøge uligheden i indkomster blandt familier. Ækvivaleret disponibel indkomst beregnes ud fra den disponible indkomst samt den enkelte families størrelse og alderssammensætning. Beregningen gør det muligt at sammenligne indkomsten på tværs af familietyper.

Ækvivalensvægte afspejler en families størrelse og alderssammensætning, og anvendes ved beregning af den ækvivalerede disponible indkomst. Ækvivalensvægten for den enkelte familie beregnes ud fra OECD's

modificerede skala, hvor første voksne person i familien over 14 år vægter 1. Øvrige voksne og børn over 14 år vægter hver 0,5, mens alle børn til og med 14 år vægter 0,3. En familie på to voksne uden børn har således ækvivalensvægten 1,5, mens én voksen med to børn under 15 år har vægten 1,6.

Realindkomst også kaldet købekraften, beskriver forholdet mellem indkomstniveau og prisniveau, og er således et udtryk for de reelle forbrugsmuligheder. En indkomststigning øger forbrugsmulighederne, mens prisstigninger (inflation) omvendt begrænser mulighederne for forbrug. Realindkomsten vil derfor stige, hvis væksten i indkomsterne er højere end prisstigningerne, hvorved købekraften så at sige er styrket. Tilsvarende svækkes købekraften, hvis priserne stiger mere end indkomsterne. Realindkomsten er et overordnet gennemsnitsmål for befolkningens forbrugsmuligheder, hvor gennemsnitsindkomsten på landsplan sættes i forhold til prisændringerne i den gennemsnitlige forbrugssammensætning.

Decilfordeling findes ved at sortere de observerede indkomstværdier efter størrelse og derefter opdele dem i 10 delmængder (deciler) med samme antal observationer i hver. 1. decil er da mængden af observationer med de 10 pct. laveste indkomster, 2. decil er de følgende 10 pct. og så fremdeles. Indkomster fordelt på deciler opgøres enten som gennemsnittet inden for decilen eller som den maksimale indkomst inden for decilen. Eksempelvis kan medianindkomsten aflæses som den maksimale indkomst i 5. decil. Af diskretionshensyn offentliggøres maksimale indkomster i 10. decil ikke.

Alder angiver en persons alder ved slutningen af referenceåret. Den personorienterede indkomststatistik omfatter personer, der optræder i registret over personindkomst, og som er fuldt skattepligtige det pågældende år samt fyldt 15 år ved årets slutning. Derudover skal personen optræde i Grønlands Statistiks befolkningsregister både primo og ultimo det pågældende år.

En **familie** består af en eller flere personer, som bor på samme folkeregisteradresse, og som er indbyrdes relateret. En familie består af en enlig eller et par med eller uden børn. I nogle tilfælde omfatter en familie alle personer i en husstand, men i andre tilfælde opdeles en husstand i flere familier. For par og enlige kan familien ud over parret eller den enlige bestå af et eller flere hjemmeboende børn (0-17 år) eller hjemmeboende unge (18-24 år).

En **husstand** består af en eller flere personer, som bor på samme folkeregisteradresse. En adresse kan omfatte en traditionel bolig eller institutioner fx kollegier, alderdomshjem og børnehjem.

Kommuner. Pr. 1. januar 2009 blev de 18 tidligere kommuner lagt sammen til fire store kommuner. Opgørelser baseret på den gamle kommuneinddeling har imidlertid stadig lokal interesse. Derfor benyttes inddelingen i denne publikation som en sekundær geografisk inddeling. De af denne inddeling afgrænsede geografiske områder benævnes **distrikter**. Med virkning fra 1. januar 2018 blev Qaasuitsup Kommunia opdelt i to kommuner; Avannaata

Kommunia og Kommune Qeqertalik. Sammenhængen mellem kommuner og distrikter fremgår af oversigt 7.3.

Oversigt 7.3 Kommuner og distrikter pr. 31. december 2022

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq	Ilulissat
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat	Uummannaq
Narsaq	Nuuk		Qasigiannguit	Upernavik
	Tasiilaq		Qeqertarsuaq	Qaanaaq
	Ittoqqortoormiit			

Udenfor kommunal inddeling omfatter beboede lokaliteter i Grønland, der ikke er underlagt kommunal administration. Den væsentligste lokalitet er Pituffik. Selvom indkomsten i områderne udenfor kommunal inddeling ikke præsenteres i publikationen, indgår de i beregningerne for hele landet. Tal for indkomster i *Udenfor kommunal inddeling* kan findes i tabellerne i Grønlands Statistikbank.

Uddannelsesniveau er et udtryk for niveauet af en persons højeste fuldførte uddannelse opgjort ultimo året. Informationen stammer fra Grønlands Statistiks uddannelsesregister. Inddelingen i uddannelsesgrupper er foretaget med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der dog er reduceret til seks uddannelsesniveauer med *Grundskole* som det laveste niveau og *Lang videregående uddannelse* som det højeste.

Gini-koefficienten er et mål for graden af indkomstulighed – jo højere værdi, desto større ulighed. For at gøre det muligt at sammenligne internationale tal beregnes Gini-koefficienten ud fra familiens ækvivalerede disponible indkomst. En præcis definition af Gini-koefficienten kan eksempelvis findes i *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*.

Relativ fattigdom er en internationalt anvendt indikator for risikoen for fattigdom. Grønland har ingen officiel fattigdomsgrænse, men anvender i denne publikation begrebet relativ fattigdom til belysning af indkomstfordelingen. Indikatoren beregnes som den andel af befolkningen, der bor i en familie, hvor familiens ækvivalerede disponible indkomst ligger under en fastsat procentdel af medianindkomsten – denne grænse benævnes den kritiske indkomstgrænse. Medianindkomsten, der danner grundlag for bestemmelse af den kritiske indkomstgrænse, er beregnet ud fra familiens ækvivalerede disponible indkomst på personniveau.

S80/20 angiver forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. laveste indkomster. For at kunne sammenligne med internationale opgørelser beregnes S80/20 på baggrund af familiens omfordelte ækvivalerede disponible indkomst på personniveau.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Simon Westmann

E-mail: siwe@stat.gl

Indkomst

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

